

Հանրապետության նախագահը նախաձեռնել է

Ասում են՝ նախագահ Ռոբերտ Զոչայանը լուրջ աշխատանք է անում օտարերկրացիների հարցում: Քանի որ վերջինիս ավագ որդին հայրիկի սիրած ստորաձեռնի՝ քաղաքացու մրցումների ընթացքում զբաղվել է իր անունով, քան իր հայրիկի անունով: Ասում են՝ դա էր իր անունը, որ հանրապետության նախագահի մոտ վերջերս քաղաքացու մրցումներում հետաքրքրության քուլտուրան է նկատվում: Նա փորձում է որդուն ներգրավել դաժնակազմի մեջ, մտածելով, որ այնտեղ կանգնեցնելու կլինի փոխանի համար:

Ծաղիկն էլ մի բան գիտի

Խորհրդարանական ժողովներում մտնում են, որ անցյալ չորեքշաբթի օրը Ազգային ժողովում հարցույթաբանական ժամանակ ծաղիկ Ռուբինի կողմից վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին ներկայացված կողմից «Դուր սեփական ֆադալական դիրքում ունենալ», գուրկ չէ հիմնել: Զաղափական մասով այնքան էլ վստահ չենք, ասում են այդ ժողովները, սակայն կանանց նկատմամբ առանձնահատուկ հետաքրքրությունը վարչապետի համար խորք երևույթ չէ, մտնում են նրանք:

Խաչատրյան Ավագը աշխարհագրագետ է

Վերջերս հայաստանյան թերթերից մեկը տեղեկացնում էր, որ Աժ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի հայրը՝ Ավագ Խաչատրյանը, վերջապես դաժնակազմի է դրոշմակա դիրքում հասնելու միջոցով Ավագի հասակային ժողովին: Սակայն թերթը չէր գրել, որ այդ կարևոր իրադարձությունը նշելու համար «Ոսկի ափսոսանք» տեսչությունը մեծ թեթ էր կազմակերպել: Սակայն դա չէ կարևորը: Ավագ Խաչատրյանի ավարտագրի գրանցումը նախկին Խաչատրյանի մասնագետները մեծ տեղեկացրին, որ այնտեղ բազմաթիվ գոհար մեծ կան, որոնցից մեկի համաձայն, «Ավ. Խաչատրյանի իր ժողովարանը գտնվում է Հայաստանի գրեթե բոլոր կարևոր լեռները, ինչպես Մարազոն, Մանթաշ, Ալազաղ» է այլ: Մասնագետները մտնում են, որ զբաղակազմության փոխարեն, նրան աշխարհագրագետության դրոշմակա կոչում էր տալ:

Էկոլոգիայի մասին

Մեր կառավարական ժողովներում ինչ անելու ենք ասես չեն դասնում մեր բնապահպանության նախարար Սուրբ Սուրբայանի մասին, դարձապես անհիմն սրբախոսություններ, որոնք երեւի հնարում են նախանձից զրոյված: Այդուհանդերձ, ներկայացնենք դրանցից երկուսը: Զարևոտարուհին ներս է մտնում երկար նախարարի տեղեկացում, որ Ֆախ է եկել: «Ձեռնդամին թի չեկել, բարկացած ասում է նախարար, թող սղախի, հիմի ժամանակ չունեն նրան ընդունելու»:

Ռուսներն մի գրություն ընթերցելիս դարձնում են նախարար կողմի մարդկանց համար փորձում է օքրյալայանի քրեալ ուղղակի հայերեն բարձրաստի է ստացվում է ոչ ավել ոչ դալա» «ժողովարան չորեքշաբթի»:

Ռ՞ում համար են իջեցվում գները

Օրերս կառավարության հաստատված ներկայացվելի միջադաժային ուղեւորատար ավտոբուսային ձեռնարկության սեփականաւորման փորձերը հետաքրքրական երևույթներ է դարձում: Մասնագետների կողմից սկզբնապես 360 հազար ԱՄՆ դոլար գնահատվելուց հետո դաժնակազմի գույքի նախարարությունն այդ ձեռնարկության արժեքը գնահատեց 320 հազար դոլար, իսկ վաճառքի գին սահմանեց 80 հազար դոլար: Այնինչ ձեռնարկությունը բացի մի փոքր շահից, լուրջ ծախսերից, լուրջ փոխարկերից, սեյնիկական ստասարկման օբյեկտներից է այլ հարմարություններից, ունի 80-ից ավելի «Իկարուս» սիմի ավտոբուսներ, չհաճված մյուս ավտոբուսներ: Հավանաբար ռուսով հայերի կողմից, թե՛ ու՛մ համար է իջեցվում ձեռնարկության գինը:

Պեսեկանուների նախարարի մամուլի ատուլիսի առիթով 2001 թ. առաջին եռամսյակի բյուջեի մուտքերի կատարման վերաբերյալ «սույգ ինֆորմացիա» հարդորել են: Այդ ժամանակահատվածում նախատեսված է եղել որդես հարկային դարձավորություններ հավաքել 35 մլրդ 480 մլրդ դրամ, ինչը 8,5 մլրդ դրամով ավելի է, քան նախորդ տարվա առաջին եռամսյակի համար նախատեսվածը: Հնարավոր է եղել հավաքել 35 մլրդ 640 մլրդ դրամ: Այսինքն աղաղակվել են նախատեսվածից ավելի մուտքեր: Անդրանիկ

ժողովարանի ղեկավարը: Նա առաջարկեց լրագրողներին հարցնել, թե ի՞նչ կարծիք են ֆինանսական մուտքերի վերաբերյալ բյուջեից վճարվողների հոծ խավեր ունեցող սոցալ, կրթության եւ գիտության, առողջապահության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարները, որոնք մեծապես բողոքում էին թե՛ ֆինանսավորումից: «Ազգի» այն հարցին, թե ինչպե՛ս է նախարարը դաժնակազմի սկզբնապես ժողովարանի ղեկավարում սոնավաճառներում, այն դեմքում, երբ խորհրդարանը կատարեց հսկիչ-դրամարկային մեխանիզմի տեղադրում

եստված են 19 հզ. տոննայի ներմուծում են համադասասխանաբար 2,3 մլրդ դրամ մուտքեր: Մասնաձեռնից չի ներկրվել ընդհանրապես: Իրանից վաճառվելի ներմուծումն արգելվել է, քանզի դա ոչ թե բենզին է, այլ նավթավերամշակման գործարանների թափոնը: Դրա վաճառքը որդես բենզին Հայաստանում վնաս է հասցնում ժողովարանի մեխանիզմի եւ ավտոմեխանիզմի: Իսկ թե ինչու՞ այդ հարցով չի զբաղվում այն մարմինը, որը դա դարձավոր է կատարել «Հայրենասանդակ»-ը, Անդրանիկ Մանուկյանը խորհուրդ տվեց հարցն ուղղել

ժողովարանի ղեկավարին: Դեղորայքի թեման լուրջ ավելի ընդգրկում էր: Պեսեկանուների նախարարը վերսին կրկնեց, որ դեղորայքի թանկացումը սարքած էր, քանզի ԱԶՀ կիրառելուց հետո թանկացավ ոչ թե 20 տոկոսով, այլ 40-50 եւ անգամ 100 տոկոսով: Որդես աղաղակ, որ դեղերը նախկինում ներմուծվել են կեղծ ինվոյսային (աղաղակազմային) արժեքներով, ներկայացվեցին նախարարության կողմից Կենտրոն եւ Ենթակառուցվածքի համայնքների ղեկավարներին:

ԱՍՈՒՆՍ

Բյուջեային մուտքերն առաջին եռամսյակում գերակատարվել են

Անդրանիկ Մանուկյանի հավաստմամբ՝ առաջին անգամ 10 տարվա ընթացքում

Մանուկյանը սա համարեց բացառիկ երևույթ, քանզի վերջին 10 տարիների ընթացքում առաջին եռամսյակի համար բյուջեային մուտքերը մեծապես թերակատարվել են: Նա հույս հայեցեց, որ նախարարությունը կարունակի հետետողական աշխատանք, եւ տարվեցին բյուջեն կկատարվի ու մի փչ էլ կգերակատարվի: Հարդորվեց նաեւ, որ ընդհանուր բյուջեային մուտքերը կազմել են 45 մլրդ դրամ: Ոչ հարկային եկամուտները կազմել են 4,9 մլրդ դրամ, «տարբեր գործառնությունից եկամուտները» 1 մլրդ դրամ եւ ստացված գրանցները 3,5 մլրդ դրամ: Նախատեսված է եղել 42 մլրդ դրամ, իսկ ստացվել է 3 մլրդ դրամ ավելի:

Պեսեկանուների նախարարը, դասասխանելով լրագրողների հարցերին, խնդրեց լուրջ վերաբերել այն սվալներին, որոնց համաձայն բյուջեն կատարվել է կանխավճարների շնորհիվ: Եթե որոշ գումարներ էլ, օրինակ, բենզին ներկրողների կողմից վճարվել են մինչեւ աղաղակի ներմուծումը, աղաղակը մի փոքր օրվա ընթացքում մարվել են: Սակայն դա կանխավճար չէ: Իսկ կանխավճարի մասին խոսակցությունները տարածում են նրանք, ովքեր չեն ցանկանում հարկեր վճարել: Եվ երբ դաժնակազմի նախարարությունը նրանցից դաժնակազմ է հարկ վճարել, դա ներկայացվում է որդես կանխավճար դաժնակազմի որդեսում: Նախարարը վճարակառնություն հայեցեց շարունակելու սվալային

այստեղ, եւ որեւէ հաճախում հնարավոր չէ կատարել, Անդրանիկ Մանուկյանը դասասխանեց, որ «այստեղ իրոք մեծ սվալայնություն կա»: Նա նաեւ նշեց, որ ինքը դեմ է եղել խորհրդարանի որոշմանը, որը ընդունվել է միջինգների ճնշման տակ: Սակայն նախարարությունն ունի մեծ լիազորություններ, եւ դրանք գործի են դրվելու:

Հնարավոր համարում է նախարարը, որ մինչեւ տարվեց կարող է ազատվել աշխատանքից՝ դասասխանեց, որ ինքն «այս դասասխանից կառնած չէ»: Սակայն նախագահի վերջին այցելությանը նախարարություն եւ արած հայտարարությունը վկայում են, որ նման զարգացումը հավանական չէ: Բնականաբար, նախարարին ուղղված հարցերի շարքում առանձնանում էին բենզինի, ծխախոտի եւ դեղերի հարկմանն առնչվող խնդիրները: Բենզինի ներկրման մասին ասվեց, որ յուրաքանչյուր ամիս նախարարությունը համարում է նախարարը, որ մինչեւ տարվեց կարող է ազատվել աշխատանքից՝ դասասխանեց, որ ինքն «այս դասասխանից կառնած չէ»: Սակայն նախագահի վերջին այցելությանը նախարարություն եւ արած հայտարարությունը վկայում են, որ նման զարգացումը հավանական չէ:

«Հայրենասանդակ»-ը անուղալիորեն փաստելով վերջինիս անգործությունը: Ծխախոտի վերաբերյալ բարձրացված խնդիրներից մեկը վերա-

ներում անցկացված ուսումնասիրությունները: Նրա տակն էր դարձել, թե ի՞նչ գնով են ձեռք բերվում դրամ եւ ի՞նչ գնով են վաճառվում: Պարզվել է, որ դեղերի նախկին ինվոյսային միջին արժեքը կազմել է 1,2 միլիարդ եւ վաճառվել է 3 միլիարդ: Իսկ առանձին դեղերից ստացվել է գերազանց մինչեւ 700 տոկոսի չափով, ինչը շուկայում տիրող մեծաւորի հետեւում է եղել:

Ներկայումս ներկրող դեղերի վաճառքի գների վերաբերյալ արձանագրվել է, որ, օրինակ, միջմկանային ներարկման համար նախատեսված անալգիցիկ լուծույթը ներկրվել է 43 դրամով, սակայն դեղատոմսերին վաճառվել է 450-500 դրամով: Նման օրինակները բազմաթիվ են: Ասուլիսի վերջում դաժնակառնությունների նախարարը վերադառնալով բյուջեի մուտքերի աղաղակում խնդիրներին, նշեց, որ հաջորդ եռամսյակում դրանց կատարումն ավելի հավանական է: Եթե առաջին եռամսյակում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելի էր դաժնակազմի հավաքել 8,5 մլրդ դրամ, աղաղակը երկրորդում 5 մլրդ, իսկ չորրորդում որեւէ հավելում նախատեսված չէ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԵՐՈՍՅԱՆ

Նման մարդը չի կարող վարչապետ լինել

ՀԺԿ-ականները գտնում են, որ իրենց դեմ հետապնդումներ են սկսվել

ՀԺԿ անդամ Գուրգեն Եղիազարյանը, որն արդեն մեկ տարուց ավելի «Միասնության» նիստերին չի մասնակցում, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին մեղադրում է իրենց հանդեպ ցուցաբերվող կողմնակալ, անհանդուրժողական վերաբերմունքի մեջ: «Ես գտնում եմ, որ նման մարդը չի կարող վարչապետ լինել: Հետեւաբար ի՞նչ դաժնակազմ, ոչ ոչ չի կարող վարչապետ լինել: Ես նա, Աժ դասասխանավոր, ՀԺԿ անդամ եղման Ծառույանի որդուց, որը շուրջ երկուսուկես տարի առաջ աշխատանքի էր անցել օղանավակայանում որդես աշխատակազմի ղեկավար, հայերի վճարակառնության հետո դաժնակազմում են աշխատանքից ազատվելու դիմում ներկայացնել: «Հայրը այն չի վճարել մոռանալով, որ այդ ժամանակ էղման Ծառույանը գտնվում էր Սանկտ Պետեր-

բուրգում», ասում է Գուրգեն Եղիազարյանը: Նման ահազանց են հնչեցրել նաեւ Կոնկուսի, «Օրինաց երկրի», «Ազգային միաբանության» ղեկավարները, որոնց վկայությամբ ԲԵՑ-երի սեփականաւորման հետ կառավարությունում ընդդիմադիր ֆադալական գործիչների հարազատների կամ ընկերների հանդեպ անհանդուրժողական գործողություններ են կիրառվել: ՀՀԿ անդամ Գալուս Սահակյանը չժխտեց նման երևույթների առկայությունը եւ դա բացատրեց ընդամենը «Եթե գործիչը (չինովնիկը) ղեկ է գործի դաժնակազմի դեմ, նրանից ղեկ է ազատվել» բավականին չոր ձեւակերտմամբ: ՀՀԿ Բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանը եւս նշեց, որ իրեն եւ Դաւանակցությանն էլ նման ահա-

զանգեր են հասել: «Երբ մարդիկ զբաղեցնում են ինչ-որ աշխատանքային դիրքեր, որոնք այս կառավարությունից չեն ստացել, այլ ստացել են լուրջ ավելի վաղուց եւ նրանց հետաքրքրում են որեւէ կուսակցությանը դասակարգելու համար, ուզում է այդ կուսակցությունն իմ թեւում լինի, դեմ եմ: Չի կարելի թույլ տալ, որ ֆադալական դաժնակազմի նախարարները համար հետապնդում լինեն»: Գուրգեն Եղիազարյանը գտնում է, որ յուրաքանչյուր անգամ, երբ երկրի նախագահը հանրապետությունից բացակայում է, ՀՀԿ-ականներն ինչ-որ աղաղակայունացնող գործընթաց են սկսում: «Հենց որ նախագահը բացակայում է երկրից, վարչապետի մոտ նյարդային ջրածուրություն է սկսվում: Եթե հիշում եմ, սեպտեմբերի 26-ին նախագահը դարձյալ այստեղ չէր»:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԵՐՈՍՅԱՆ

Ծաղկազարդ եւ մանուկների օրհնության օր

Ծաղկազարդի տոնը Հայ առաքելական սուրբ Եկեղեցին հայտարարել է մանուկների օրհնության օր:

Ապրիլի 8-ին, ժամը 13.00, Խաղաղամայր Երեւանի Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի եկեղեցում կկատարվի մանուկների օրհնություն, որից հետո Սայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի եւ ՀԲԸՄ հայրության սենյակում կկատարվի կրթության վարչության հետ համատեղ կկազմակերպեն կազմակերպչների մրցույթ:

Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցին 1700 տարի բարոնակ տոնում է Ծաղկազարդի տոնը: Այս տարի կսոնվի ապրիլի 8-ին:

Ծաղկազարդը, կամ ինչպես ժողովուրդն է ասում՝ Ծաղկազարդը, Մեծ դասի վերջին կիրակնօրյա տոնն է (Չասկից մեկ շաբաթ առաջ): Ծաղկազարդի Սբ. դասարանը բացվում է եկեղեցու վարձարը, որը փակված էր ողջ Մեծ դասի ընթացքում: Տոնի խորհուրդը Ասվածորդու հաղթական մուտքն է երուսաղեմ: Համաձայն Ավետարանի, երբ Հիսուսը գալիս է երուսաղեմ, ժողովուրդը ծիծեռնու է արմավենու ծյուղերով զարդարում է նրա ճանապարհը եւ փառաբանում ու օրհնում աշխարհի Փրկչի հաղթական մուտքը երուսաղեմ, ասելով, «Օրհնյալ է նա, ով գալիս է Տիրոջ անունով»: Քրիստոսի մուտքը երուսաղեմ համարվում է հաղթանակ, որովհետեւ երուսաղեմում ավարտելով իր երկար ճանապարհը, եւ ինչպես ինքն էր ասում, «Ես հաղթեցի աշխարհին...», մեր Տերը սկիզբ դրեց մի նոր կյանքի, անճանաչի իրողության... Հարություն առավ Ասվածորդին եւ իր Հրաշագործ Հարությանը բացեց ռուրդ հավիտենական կյանքի:

Ծաղկազարդից մինչեւ Հարություն ընկած ժամանակահատվածը Հայ եկեղեցին անվանում է Ավագ շաբաթ: Այն իր սոնային նախադասությունն է մեր Փրկչի Հարության (Չասկի) տոնին:

Ծաղկազարդի տոնի անվանումը կապված է բնության զարնային զարթոնքի հետ, երբ ծաղիկներն ու ծառերը սկսում են ծաղկել ու փոքրել: Ծաղկազարդի տոնի առաջին մարտիկ զարդարում էին իրենց բալի ծառերը տարբեր մրգերով, այնուհետեւ գնում էին եկեղեցի, մասնակցում Սբ. Պատարագին, որից հետո օրհնված ծիծեռնու կամ ուռնու ծյուղեր բերում իրենց տուն՝ ի նշան սարվա առատության, բեր ու բարիքի եւ երջանկության: Ծաղկազարդի տոնը զեղեցիկ կերպով դիմավորելու խորհուրդը կարելի է ուղեկցել զանգվածային ծառատուկներով:

Սիրելի հայրերի, վերադարձե՛ք մեր մեջ Ծաղկազարդի հրաշալի տոնախմբությունը՝ վերադառնալով մեր ինտուիտայն աղբյուրները, աղբյուր իր սոնայն հայի կերպարին հասուն դասվով՝ մեզ առաջնորդ ունենալով Աստուծո խոսքն ու Առաքելական մեր մայր եկեղեցին:

ՄԱՂԱՍԻՄԱՆ ԲԱՏՆԱՍ ՕՏՆԱՅԱՆ

Մալաթիայի հայրության սան հոգեւոր հովիվ

Ծաղկազարդի օրը նորադաս երիտասարդները, նշանված տղաները շաբաթ լույս կիրակի կեսգիշերին նոր բողբոջում ուռնուներն արմատախիլ էին անում եւ բերում եկեղեցի: Ծյուղերով զարդարում էին եկեղեցին: Իսկ անչափահաս տղաները՝ ծեփերին զանազան ճոռացող ինճաբեւ խաղալիքներ, ծեփեր, կարկանդակներ, աղմուկով էին լցնում եկեղեցին: Եկեղեցի կողոնքեր օրացառում էին ուռնու ծառերը, վառած մոմերը կողոնքում դրանց ծյուղերին, եւ հարյուրավոր մոմերի դաշտում լույսի սակ կեսգիշերին սկսվում էր ուռնու ծյուղերն օրհնելու ծեսը: Եկեղեցում սովորական զոթովությունն ու հանդարտությունը չկար, բոլոր կողմերից կասկներ էին լսվում, երեխաները ճոռացնում էին, բարեկամները միմյանց ողջունում: Խիստ բազմություն էր հավաքվում մանավանդ նշանված աղջիկների օրը, նրանց նվերներ էին տալիս: Այդ օր Մեծ դասի ընթացքում առաջին ազան նշանախմբության խոսք էր լինում եւ հենց եկեղեցում, կեսգիշերին տեղի էին ունենում հանդարտության նշանախմբություններ: Ժամասացության ավարտից բոլոր ժամուկները օրհնում էին հնարավորին չափ ուռնու օրհնված շաբաթը վերցնել եւ վառված մոմերով օժտում գերեզմանատուն, մոմերն ամրացնում հանդուցյալի գերեզմանաբախին, իսկ օրհնված ծյուղերը տուն տանում: Այդ ծյուղերին վերագրվում էր չարխախան, առատացնող գորություն, դրանք օգտագործվում էին բազմաթիվ առիթներով, մինչեւ հաջորդ Ծաղկազարդ: Ծյուղերից գնում էին բոլոր մթերների կարասները, ամբարները, թեթեւակի խմիչում էին անասուններին: Խիստ էին միմյանց մեջբի՛ն «մեջբի սեղը, կամբ սեղը» խոսքերով: Փոքրիկ ժամանակ սանը դասված երկու ծյուղերը խաչածեղում եւ կրակն էին նշանված վստահ, որ փոքրիկը կկրակ: Վատորականում հավասարացած էին, որ եթե Ծաղկազարդի ուռնուներն սկսեւ, կարող են հետ կտրել եւ դրանցով հրաշքներ գործել:

Այդ օրը բոլոր դիտի հաշիկ ուսեին: Տանիկները խառած գործնից, սիսեռից, չամիչից ու բարահաշիկներից «հաշիկ» էին դասարանում: Երեխաները խմբերով, ծեփեր ճոռացնելով այցելում էին սնեւուն, Ծաղկազարդի երգեր երգում եւ որդես դարգեւ ծու եւ հաշիկ ստանում: Աղջուկն Չասկին է, եւ շաբ ծու ունեւալը՝ անհրաժեւ: Իսկ փոխարենը տալիս էին օրհնված ուռնու մեկական ծյուղ: Ծաղկազարդն այդ տարի ամուսնացած աղջիկների ամենազանգալի տոնն էր: Այդ օրը նրանք առաջին անգամ դարծ էին գնում, այն էլ երկար ժամանակով մինչեւ Կանաչ կիրակի:

Ազգագրագետ Հրանուկ Խառոսյանը տոնի մասին իր գրքում Ծաղկազարդին բնորոշ խաղերից հիշատակում է հետեւյալը: Բալլուրն 10-12 տարեկան տղաները նախադես հավաքած եւ կարմիր ներկած ուռնու կամ բարդու երկար ծողերով էին խաղում: Մեկն իր ծողը շաղակի դեւ էր անում դասին, մյուսն իր ծողով հարվածում: Կոսրվածը հաղթողին էր բաժին ընկնում: Առավոտից երեկ խաղացողների հարվածների ծայրն էր լսվում եւ հաղթողների զոյունները: Կոսրվածները դառնում էին Չասկի թանաղուրի տակ այրելու համար:

Մեծ դասի ավարտին Ծաղկազարդից հետո մնում է մեկ շաբաթ, որը հազեցած էր տոնախմբությանը, եկեղեցական եւ ժողովրդական արարողությունների դասարանի կարգով: Պատի դասարանը խստակենցաղավարությունը տեղի էր տալիս: Շաբաթվա օրերից յուրաքանչյուրն ուներ իր անունը, դրանք էին.

- Քոռ երկուշաբթին,
- Պատ երեքշաբթին,
- Չիբ չորեքշաբթին,
- Ավագ հինգշաբթին,
- Հուրի ուրբաթ օր,
- Չասկի շաբաթ օր

Սուրբ հաղորդման օր, Բյուժթի կիրակի: Օրհնակ, չորեքշաբթի օրը տան անեն ինչ վճանում մարում էին: Գնում էին սրբաեղիներ այնտեղ թողնելու իրենց

Ինչ տեղ է գրվում սուրբ հայերի կենցաղում, այդ բուրումնավեւ ըմբելիքը խմում են դարադ ժամանակ եւ առաքելի, նյարդայնացած վիճակում, խնդրվեւրում եւ հենց այնպես... Անկանգն է՝ սուրբ մեր կենսակերպի անբաժան եւ բնորոշ բաղադրամասն է, «հանապազօրյա հազը»:

Սուրբ, սուրբ եղելու ծեսերը, խմելու ծիսակատարությունը եւ անգամ «բաժակ նայելը» Հայաստանում «մոռացեցին» երկրորդ համաշխարհային դասերակցից հետո հայրենադարձվածները:

Հիմա մի ինչ փոփոխեւր դասնության խորերը եւ տեսնեւ, թե հայերս երկրանից եւ ինչոպիսի անըություններ են ունեցել այդ «կենսաբար» ըմբելիքի հետ:

Նախ, մեր վաճառականների, հասկաղես թուղայեցիների համար դեւես XVI դարից (համենայն դեպ, գրավոր հիշատակություններն այս դարից են) սուրբ եղել է հիմնական աղբյուրաճասակներից մեկը: Հնդկաստանից, Ինդոնեզիայից, Ֆիլիպիններից, Սալայգիայից, Սինգապուրից ու Հնդկաստանի այլ երկրներից բերում էին Պարսկաստան եւ Արեւմտյան Հայաստան, այստեղից՝ եվրոպա: Հեւագայում եվրոպական մայրցամաքը սուրծով մասակարարում էին Սուրբանից, Սոմալիից, Եմենից եւ աֆրիկյան այլ երկրներից: Ասկայն եվրոպայում դասաբարեւրը ստեղծվեց ոչ միանգամից, այլ ծեսավորվեց աստիճանաբար, եւ դա հիմնական «մեղավորները» հայ վաճառականներն էին:

1672 թ. Փարիզ է գալիս վաճառական Հարությունը, որը հեւագայում դասնության մեջ մնաց Պատկա անվամբ: Այս մարդը, որը հավանաբար նորոգույեցի էր, Մեւ-ժերմեն հրադարակի մոտ սուրծի խանութ է բացում: Ասկայն աղբյուրը չէր վաճառվում. բովելու, դասաստելու, խմելու ավանդույթը չկար, Հրանսիացին չգիտեր սուրծն ինչ աներ: Այդ ժամ Հարությունը է՛ով առափնյակում (Quai de l'École) դը լա Սոնե փողոցի անկյունում բա

Հայերը եւ սուրճը

Մյուս արվեստագետների սիրած վայրերից մեկը, իսկ մեւական համախորհրդի թվում էր մեծն Վոյտեը: Գրիգորը մեծ հարսություն է վաստակում, նույն փողոցում տուն է գնում, սրճարանը վա

Այս նույն ժամանակ Փարիզում սուրծի արհիկ առեւտրով էր զբաղվում Յուվսեփ անունով մեկ այլ հայ: Ըմբելիքի նկատմամբ օրավոր աճող դասնաբարից ելնելով, նա Ֆրան

ճառում է Հարություն-Պատկալի տղայակն Պրոկոպիին, եւ խոր ծերության մեջ վախճանվում 1714-ին: Դժբախտաբար չգիտեւր ներկայումս գոյություն ունի, թե՛ ոչ, սակայն ստույգ հայտնի է, որ 1926 թ. «Procope» սրճարանը գործում էր, մեծ համբավ էր վայելում եւ փարիզահայերի սիրված հավաքատեղիներից էր: Այս սրճարանում է նաեւ առաջին անգամ վաճառվել դասարանը: Փարիզահայերից հետ չեն մնում նաեւ մարտիկայերը: 1712 թ. նավահանգստային այդ փողոցում սրճարան է բացում մեկ ուրիշ հայ վաճառական Հովհաննեսը:

սիայի մայրաքաղաքի զանազան մասերում սրճարաններ է բացում եւ մեծ հարսության տիրանում: Վերջին սրճարանը գնվում էր Լոսր Դամ կամրջի ստորին մասում, այդտեղ Հովսեփն ուներ նաեւ սեփական տուն, ուր եւ վախճանվեց XVIII դ. սկզբին: Մասնից հետո Փարիզ է գալիս հալեոցի Սեւեհանը եւ տեսնելով հայրենական հաջողությունները՝ որոշում զբաղվել սրճարանային բիզնեսով: Սկզբում չի հաջողվում, սակայն շուտով խանութ-սրճարան է բացում Շանկ կամրջի վրա եւ զգալի գումար վաստակում: Այդ Մեւն Անդրեոլե Առ փողոցում Մեւ-Սիւեյ կամրջի դիմաց,

մի տուն է գնում, երկրորդ հարկում ինքն է բնակվում, իսկ առաջին հարկում սրճարան հիմնում: Այս սրճարանը XVIII դ. սկզբին Փարիզի ամենամեծն էր ամենաճանաչված սրճարաններից էր: Սեւեհանի այս հաստատությունը փառաբանող հայերակարդ դասերով ու մարմարյա սեղաններով սրճարան էր, որը վիքիարի համբավ էր վայելում Լաշինական թաղամասում: Այս ամենից հետո էր, որ Հրանսիացիներն էլ ծեւնամուկի եղան սրճարանային գործին, եւ XVIII դ. վերջին Փարիզում արդեն կար 900 հաստատություն:

Հիրավի, զարմանալի են դասնության տարբերությունները, հիմա երեւանում փարիզյան սուրծ է վաճառվում: Ֆրանսիայից բացի մի եվրոպական երկիր էլ կար, ուր, դասնական ստույգ սկզբների վրա հիմնվելով, կարելի է դնել, որ առաջին սրճարանի հիմնադիրը հայ է եղել: Դա Չեփիան է:

Չեփիական աղբյուրներում Իրծի թեւոսան, Չորոս Հաղալիսի ի Դամաւկի եւ Գեորգիոս Դամեւելեւոս անուններով հայտնի մարդը Գեւորգ Ասկաճասուրյանն է: Նա ծնվել է XVII դ. երկրորդ կեսին, վաճառական ընտանիքում: Հոր առեւտրական գործերի բերումով մանկությունն ու դասնակությունն անցկացնում է Կահիրեւում ու Տիրոպոլում: Անտիոքի դասարանի խորհրդով դասարանվելով Կարգիլե դառնալ՝ 1699-1703 թթ. ուսանում է Հոմոնում, սակայն հովանավորի դասարանի անտաղանտի մահվան դասարանով չի կարողանում մտադրությունն իրականացնել: Անցնում է առեւտրի արդարեւ: 1704-ին Վիեննայում ընկեւրակցում է մի հայ վաճառականի, համարակ առեւտրական գործարք ծեւնարկում, սակայն ծախողվում է եւ կորցնում ունեցվածքը: Գեւորգը տեղափոխվում է Չեփիա եւ 1707-ին Պարսիայում հիմնում այդ երկրի առաջին սրճարանը՝ «Ոսկե օձի մոտ»: Ավելացնելով նաեւ, որ մինչ այդ Պարսիայում սուրծը վաճառվում էր դեղատոնում:

ՄՇԱԿՈՒՄ

ՏՐԱՆՍԻՍ

Փարազանուկի լեզվով Փարազանուկի մասին

Կամա բե ակամա հեծեելով Հայաստանի ազգային օդերայում կասարվող իրադարձություններին, մի մեղավոր միտք է գալիս այս թատրոնի վրա անծեմ կա՞: Մշակութային հզոր մի կառույց, որ տարիներ, տասնամյակներ շարունակ հայոց փառն է եղել, վերջին մի ամի տարիների ընթացքում «գարձացնում է» այնպիսի բաներով, որոնք դաշիվ չէին բերի որեւէ գյուղական ակումբին անգամ: Հազիվ հազ լռել էին Օհան Դուրյանի հեռացման «փառահեղ» օտերացիայի ծափերը, երբ ստացվեց Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետության դեսպան Արման Լավասարյանի մահի 29-ի բավական ընդարձակ հեռախոսագիրը: Պարզվում էր, որ թեմ 2001 թ. փետրվարին Լիբանանում կայացած օտերային թատրոնի հյուրախաղը արվեստների համար փայլուն է անցել, սակայն կազմակերպչական ծեսակետից մեծ թերություններ են արձանագրվել: Եվ հիմնականում

ՀՀ դեսպան Արման Լավասարյանի հեռախոսագիրը շատ ավելի մեղադրանքներ է դարձնում: Սակայն «Ազգ»-ը ձեռնդրած մնաց այս հեռախոսագրի տեքստն անմիջապես եւ ամբողջությամբ հրատարակելուց, մտածելով, որ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ ստորի նախարարությունն անմիջապես կհանրապետական ստեղծված իրավիճակը եւ իր գնահատականը կսա կասարվածին: Իհարկե, ցանկալի չէ լինի, որ այդ հանրայինը նույն ժողովն նմանվեր, ինչ եղավ Օհան Դուրյանին հեռացնելու (ոչ թե օտերային թատրոնում ստեղծված իրավիճակը, ինչպես նախարարությունը ներկայացրեց) հարցը լուծելիս: Այդպես էլ եղավ: ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ ստորի նախարարության մշակութային ժառանգության եւ արվեստի վարչությունը մահի 28-ին ընդլայնված նիստ գումարեց (ՀՀ դեսպանի հեռախոսագիրը նախարարությունը ստացել էր մահի 27-ին, ինչպես ա-

դերայում եղած ներքին անհամաձայնությունների (խժոժություններ ասած չլինեմ) մասին:
- Այս աղմուկը բարձրացել էր Լիբանանում: Բացի դրանից, ամի որ այդ մասին խոսվել է նաեւ Հայաստանի մամուլի որոշ օրգաններում, աղա որն դեսպանը դատարարություն ունի այս ամենը մեկնաբանել հայաստանյան մամուլում: Խնդիրներն առաջացել են Լիբանանում մեր դեսպանության եւ We Group-ի միջեւ: Մեզ, իհարկե, Ռիբար Ֆարաունը բնավ չի հետաքրքրում: Պարզ է, որ Ռիբար Ֆարաունը էլ չի հետաքրքրում մեր նախարարության վարչության որոշումը:
- Նորից ճեքեմք. հուրախաղերը նորմալ են անցել:
- Հյուրախաղերն անցել են նորմալ, եթե դրանց գեղարվեստական մակարդակի մասին է խոսքը: Կազմակերպչական առումով խնդիր ծագել է Լիբանանում մեր դեսպանության եւ We Group-ի միջեւ:

Երբ գործին դեսպանն է խառնվում

Եվս մեկ անգամ ազգային օդերային թատրոնի մասին

Բեյրութի We Group-ի սնորհ Ռիբար Ֆարաունի մեղով:
«Դեսպանությունն աշխատել էր առավելագույնս հեռու մնալ գործարհի ֆինանսական դայմանավորվածություններից՝ իր կողմից առաջադրելով միայն մեկ դայման, որն ընդունվել էր We Group-ի կողմից, ասվում էր դեսպանի հեռախոսագրում: Քանի որ հյուրախաղերն անցկացվում էին Հայաստանում փոխանցության հաստատման 1700-ամյակի միջոցառումների շրջանակում, դեսպան կազմակերպչական փուլում դեսպանությունը բանավոր դայմանավորվածություն ձեռք բերեց We Group-ի ղեկավարի հետ, ըստ որի դեսպանությունը դատարանական հրավերներ էր ուղարկելու Լիբանանի ղեկավարությանը՝ նախագահություն, կառավարություն, խորհրդարան, ինչպես նաեւ Լիբանանում հավասարազորված դեսպանություններին եւ լիբանանահայ համայնքային կառույցների առաջնորդներին: We Group-ի կողմից նախատեսված 600 հրավիրատուներից դեսպանությունը խնդրել էր հրավերներ 65 զույգի համար՝ ընդամենը 130 հրավիրատու: Սակայն հյուրախաղերից մեկ շաբաթ առաջ որն Ֆարաունը մերժեց մեզ՝ դատարանական իր կողմից նախատեսված հրավիրատուների մեծ ֆանսկով, ինչն ակնհայտորեն հերքվեց, երբ նա գրավոր շաբաթականով դիմեց Լիբանանում հավասարազորված բոլոր դեսպաններին խնդրելով գնել ներկայացման տոմսերը: Փաստորեն ստեղծվել էր մի փիճակ, երբ փորձ էր արվել ՀՀ դեսպանության հովանավորած միջոցառման տոմսերը վաճառել մյուս դեսպանություններին...»:

սաց փոխնախարար Կարեն Արիսակեսյանը), որին, բացի նախարարության աշխատակիցներից, մասնակցում էին նաեւ օտերային թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Գեղամ Գրիգորյանը, սնորհ Կամո Հովհաննիսյանը, թատրոնի դիրիժոր Յուրի Դավթյանը: Նիստի որոշումը երկու կես ունի. «Լիբանանում Ալ. Սոթենիայանի անվան օտերայի եւ բալետի թեատրական ակադեմիական թատրոնի հյուրախաղերի ընթացքում առաջարկությունները ծագել են հիմնականում որն Ֆարաունի թատրոնի ստեղծագործական անձնակազմի հանդեպ ոչ դատարանական անձնակազմի, ընդհուպ մինչեւ հոնոլարների որոշ մասի վճարումից հրաժարվելը անկազմակերպվածության հետեւանով»: Աղա՞ «Լիբանանի արտաքին գործոց նախարար որն Ադոնիս Լեհմեն հասցեագրված նամակում արժանավոր դեղներն ու իրադարձությունները չեն համադասարանում իրականությանը»: Այսպես:
Կասարվածը մեկնաբանելու խնդրանքով դիմեցին ՀՀ մշակույթի փոխնախարար Կարեն Արիսակեսյանին:
- Ես կարդացել եմ որն Լավասարյանի հեռախոսագիրը եւ այն կարծիքն եմ, որ որն դեսպանի դժգոհությունը վերաբերում է We Group-ի ղեկավար Ռիբար Ֆարաունի կողմից արված ֆայլերին եւ ոչ թե օտերային թատրոնի հյուրախաղերին: Այդ հյուրախաղերն անցել են փայլուն մակարդակով: Ինչ վերաբերում է դատարանական պարճացված հարցերին, հետագա ընթացքին, նախարարությունը վարչապետի հանձնարարությամբ հանրապետությանը փոխարկել է այդ հեռախոսագիրը եւ իր վերաբերմունքն է ցույց տվել:
- Պրն փոխնախարար, բայց հեռախոսագրում խոսվում է նաեւ օ-

Տոմսերի հետ կապված խնդիրների մասին է խոսքը:
«Ցավալիորեն դեռ էլ նաեւ մեր որոշ լրատվամիջոցների դրսեւորած անդաճողականությունը եւ լրագրողական էթիկայի կորուստը խախտումը, ասվում է ՀՀ դեսպանի հեռախոսագրում: Նույնիսկ հարկ չեն համարել ձեռք բերել, արդյոք նամակի հասցեատեր որն Ադոնիս Լեհմեն Լիբանանի արտաքին գործերի նախարարն է: Ըստ դեսպանության ունեցած սույուց տեղեկությունների, որն Ադոնիս Լեհմեն ընդամենը դատարանաբար գեներալ է, որն Ֆարաունի ազգականը, եւ հասարակական հիմունքներով աշխատել է Լիբանանի նախագահի աշխատակազմում: Ստանալով որն Ֆարաունի նամակը, նա նույնիսկ ընթացք չի տվել խնդրին, համարելով անհեթեթ...»:
Դեսպան Արման Լավասարյանը նույնպես լուրջ էր թատրոնի հյուրախաղերի գեղարվեստական բարձր մակարդակը: «Միջոցառումը ստացավ բարձր ֆադալական, հասարակական եւ մշակութային հնչեղություն: Ցավալի է, որ լրատվական այս թուրքի մեջ իսկապես մոռացվեց այն, ինչ-որ դեպքում է գնահատվել առաջին հերթին մեր արտաքին գործերի բարձր վարժեցությունը...»:
Դե ի՞նչ, համարեմ, որ Հայաստանի ազգային օդերային թատրոնի այս լեզն էլ ծածկեցին: Անցնեմք առաջ: Բայց արժե մտախոհվել, որով հետեւ առաջին անգամը չէ, որ ազգային օտերային թատրոնը սխալ, ոչ մասնագիտական մոտեցում է հանդես բերում միջազգային դայմանագրեր կնքելիս, որի հետեւանով մյուսական եւ բարոյական կորուստներ է կրում:
ՄԵՐ ԳԵՅ ԳԱՆՈՒՄ

Աճեւյանցիների խաղաշրջանը՝ նոր ներկայացմամբ

Գյուլնուր Կարյան Աճեւյանի անվան թատրոնական դրամատիկական թատրոնը զարմանալի խաղաշրջանը բացեց նոր ներկայացման առաջնախաղով: Թատրոնի նոր գեղարվեստական ղեկավար, ՀՀ վաստակավոր արտիստ Անդրանիկ Գամբյանի բեմադրությամբ ֆադալ թատրոնների ներկայացվեց Ադասի Այվազյանի «Գիտլիտիոն» երկու գործողությամբ կասակերություն-թանազան համեմակած երգով, դարով, հու-

մորով: Բեմում ծավալվող գալիե-սախաղը, որ հյուսվում է մարդկային բոլոր ժամանակների թուլություններից մեկի հարուստ ազգականի ժառանգությանը շիրմալու ձգտող նրա ազգակիցների խորամանկությունների օտուր, հաճախ օրսարոխ ծիծաղ է առաջացնում դառնիմունք հանդիսատեսի մտածամանակ կտրելով ներկա դիվարին հոգեբանից, նաեւ դատարանական գեղագիտական հաճույք: Ներկայացմանը մասնակ-

ցում են թատրոնի ինչպես ավագ, այնպես էլ երիտասարդ արտիստներ, որոնց խաղի եւ ամբողջ բեմադրության գնահատականը հանդիսականների բուռն ծափերն են:
Շատ օրսով թատրոնը հանդես կգա եւս մի առաջնախաղով: Ռեժիսոր Արսաբես Առաքելյանի բեմադրությամբ կներկայացվի երուարդ դե Զիլիտոյի «Յիլիտուր»:
Գ. Մ.

Էմիլիանի կիրք ապահարզան է պահանջում

Հավանաբար Քիմ Մեթրգի մեջ արքանացել է ինքնադատական մտածող: Նորաթուխ առջ էմիլիանի անզուտ գագաճունությունները եւ բարեկրության մասին դատարանացումները մեղմ ասած դժվարացնում են ոչ միայն նրա հետ ապրելը, այլեւ դատարան նրան տեսնելն ու լսելը: Նրանց անսանելի թվացող, սակայն գուրբեւ երջանիկ ամուսնությունը գոյատեւեց 2 տարի, չնայած նրանց դուստր Հելլին արդեն 5 տարեկան է:
Հետաքրքիր է, որ ամուսնալուծության հարցն առաջինը բարձրացրել էր էմիլիանը դեռ անցյալ ամսանը, որն ընտանիքում նշանակալից մի շարք դժբախտություններով, հունիսին էմիլիանի ծերակալել էին ապրիլի գեներալի եւ մարմնական վնասվածքների հետեւանով: Նրանց ամուսնությունը համաձայնության էին եկել հետազոտելու ամուսնալուծությունը հանուն իրենց դստր բարեկեցության:
ԶԱՐԻՆԵ ՄԱՓԱՐԵՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐՍՏՈՒՅՑ

Ապրիլի 7
Հայոց տմարի Աստիկ օրը

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՅՍ ՕՐԸ

- 1915 թ. սկսվեց եւ մինչեւ մայիսի 6-ը տեւեց Վանի ինքնադատարանությունը:
- 1922 թ. Մոսկվայում հիմնվեց Հայ արվեստի տունը:
- 1979 թ. բացվեց Երեւանի երիտասարդության դպրատունը:

ՃԼՎԵԼ ԵՆ

- Վեֆանդր Շիվանգադեն (Մովսիսյան, 1858 թ., Շամախի), արձակագիր եւ դրամատուրգ, Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի ժող. գրող, Անդրկովկասի մշակութային վաս. գործիչ:
- Մրա Մարգարյան (1902 թ., Կ. Պոլիս), ԽՍՀՄ ժող. նկարիչ, ԽՍՀՄ Գեղ. ակադեմիայի իսկական անդամ, խորհրդային դրոժ. ֆանդակագործության հիմնադիրներից:
- Մարջան Միխայրյանը (1918 թ., Երեւան), արվեստի վաս. գործիչ, դաճակահարուհի, դրոժեպետ:

ՆԱԴՐՁԱԿԱՆ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Իստանբուլի փոփոխությունները զիջեցին

Եվրոպական երկրների Չեմպիոնների լիգայում տեղի ունեցած ֆուտբոլային փոփոխությունները

«Գալաթասարայ» (Թուրքիա)–«Ռեալ» (Իսպանիա) 3-2: Անստանբուլում անցկացված հանդիպումը դրամասիկ ավարտ ունեցավ: Իստանբուլյան թիմի ֆուտբոլիստները շատ վստահ անցկացրին առաջին խաղակեսը և էլզբերայի ու Մակելեյեի դիմուկ հարվածներից հետո ընդմիջման զնացին 2-0 հաղթելով: Բայց հանդիպման երկրորդ կեսում խաղի դասերը կտրուկ փոխվեց: Այն բանից հետո, երբ իստանբուլյան մրցավար Կոլիման կասկածելի 11 մ հարված նշանակեց հյուրերի դարձույթին (այն իրացրեց Ումիտ), «Գալաթասարայի» ֆուտբոլիստները վստահություն ձեռք բերեցին ու ես երկու անգամ գրավեցին մրցակցի դարձույթը (Հասան, ժարդել):

Իսկ խաղավերջում 86-րդ րոպեին, մյուսխեմքիների բրազիլացի հարձակվող Պաուլո Սերժինո խփեց հաղթական գոլը:

«Արսենալ» (Անգլիա)–«Վալենսիա» (Իսպանիա) 2-1: Լոնդոնում անցկացված խաղում դաշտի տեղերը մեծ առավելություն ունեին, բայց հաղթել կարողացան միայն նվազագույն հաճվով: Ավելին, առաջին խաղակեսից հետո նրանք զիջում էին 0-1 հաճվով (այդ գոլը ընդմիջումից 4 րոպե առաջ խփեց Այալան): Հանդիպման երկրորդ կեսում դաշտի տեղերը վերջապես կարողացան գրավել իստանբուլյան դարձույթը: Ընդամենը 2 րոպեի ընթացքում Անրին ու Պարլուրը կարողացան առաջ մղել իրենց թիմին:

«Լիդս յունայթեդ» (Անգլիա)–«Պեդրոսիվո» (Իսպանիա) 3-0: Շաբթիվն ավարտվեց, այդ թվում նաև «Պեդրոսիվոյի» խաղացողներին, թե ֆուտբոլային մասնակիցներից ամենաթույլը «Լիդս յունայթեդն» է: Բայց վերջինիս ֆուտբոլիստներն իրենց խաղով հերքեցին այդ կարծիքը և հաջող փուլ մտնելու լուրջ հայտ ներկայացրին: Հարի, Սմիթի և Ֆերդինանդի խփած 3 գոլերին իստանբուլյան չկարողացան դիմադրել: Բառուր եզրափակիչի դասախան հանդիպումները կանցկացվեն ապրիլի 17-18-ին:

«Ալավեսի» անակնկալը

Անգլիա-Իստանբուլի ֆուտբոլային հավասարությունը շատ անակնկալեց Ռեալի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչներում:

«Բարսելոն» (Իսպանիա)–«Լիվերպոլ» (Իստանբուլ) 0-0: Կասալոնցիները շատ ջանքեր գործադրեցին հաղթության հասնելու համար, բայց ամեն ինչ ապարդյուն անցավ: Դաշտի տեղերն ոչ մի կերպ չհաջողվեց իրենց առավելությունը գոլի վերածել: Մրցակցի դարձույթը գրավելու հնարավորություններ ունեցան նաև անգլիացիները, բայց նրանց հարվածները ես

նդասակն չհասան:

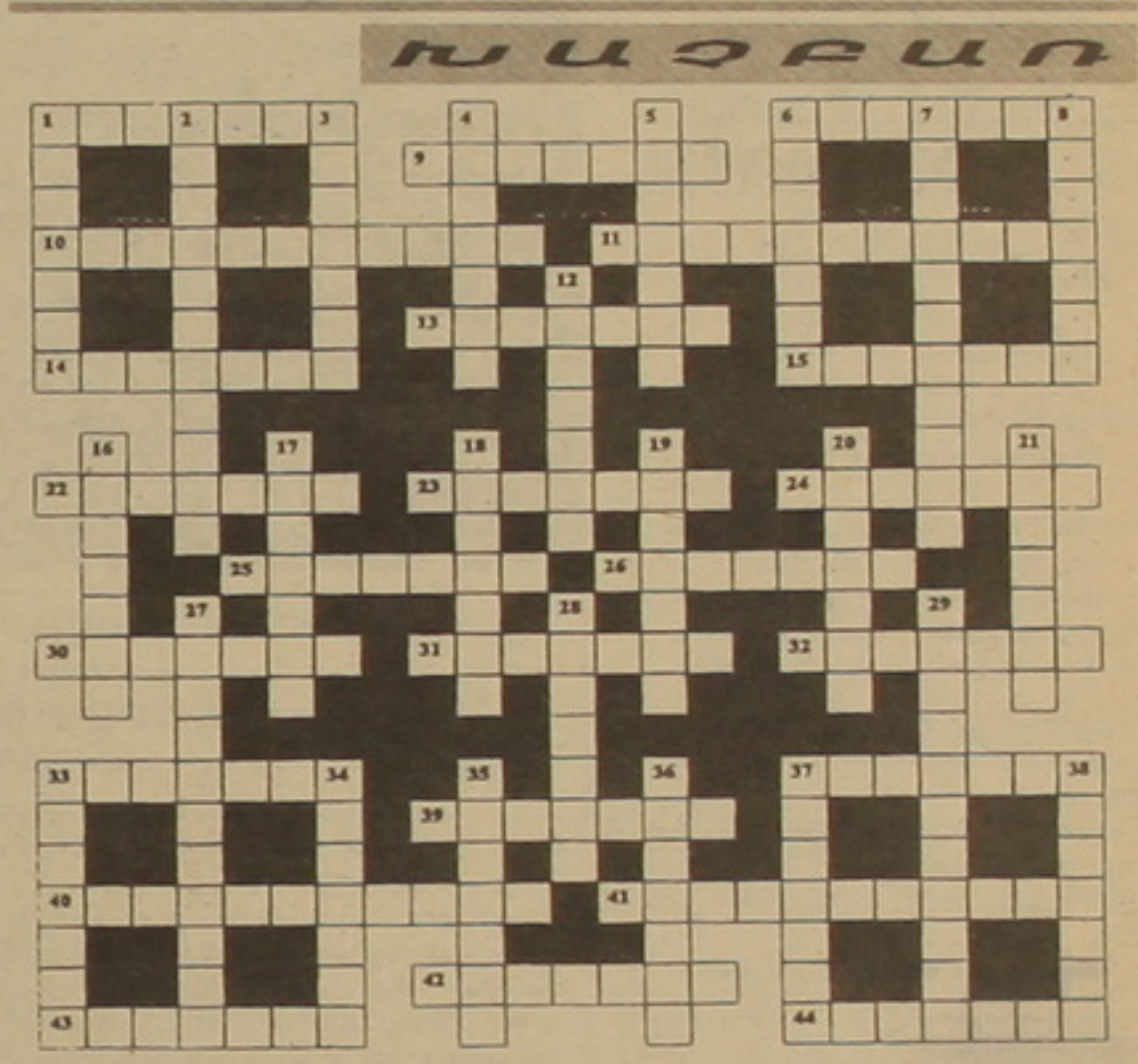
«Ալավես» (Իստանբուլ)–«Կայզերսլաութեն» (Գերմանիա) 5-1: Այս խաղը, ի տարբերություն մյուս կիսաեզրափակիչի, աչի ընկավ գոլերի առատությանը: Հեմսթրիքը և Նեյլը, որ 6 գոլերից չորսը դարձրան հայտնվեցին 11 մ սուգանայիններից հետո (այդպիսի 3 հարված իրացրին իստանբուլցիները, 1՝ գերմանացիները): Հաղթելով խոսքը հաճվով՝ «Ալավեսը» լուրջ հայտ կատարեց եզրափակիչում խաղալու համար:

Ռեալի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչ փուլի դասախան հանդիպումները կանցկացվեն ապրիլի 19-ին:

Գագիկ Խեչումյանի հաղթանակը

Ինչո՞ք տեղեկացնում է «Շախմատային Հայաստան» հանդեսը, Բուրգոնցում անցկացված ավանդական փառատոնում խոսքը հաջողության է հասել մեր հանրապետության ներկայացուցիչ Գագիկ Խեչումյանը: Հունգարիայի, Ռուսաստանի, Լեհաստանի, Չինաստանի, Ռումինիայի, ԱՄՆ-ի և այլ երկրների 100 շախմատիստների մասնակցությամբ անցկացված մրցումներում Խեչումյանը գրավել է առաջին տեղը ու նվաճել գլխավոր մրցանակը: Հայ շախմատիստը հաղթել է բավականին տղամորթի արդյունքով, զվեյցարական խաղակազմով անցկացված մրցաշարի 9 տուրնում նա 8 միավոր է վասակել: Մոսկա մրցակիցները՝ Տ. Գարայը, Յ. Յիմերմանը (երկուսն էլ՝ Հունգարիա) և Օ. Գլադիսեյը (Ռուսաստան) ես են մնացել մեկ միավորով:

Նեմե, որ այս արդյունքի շնորհիվ Խեչումյանը զգալիորեն բարձրացել է իր անհատական վարկանիշը:

Ուղղահայաց 1. Հայ բանաստեղծության մեջ կիրառվող բանաստեղծական ոճ: 2. Պատկերավոր ամենաինքնուրույնական գրական երևույթ, որն իր բովանդակությամբ և ոճով նման է Հին կասկարանի մարգարեական գրեթե: 3. Ըստ հունական ավանդության, Մինոսավրուս հրեի համար լաբիրինթոս կառուցած ճարտարապետը: 4. Հայ դեռստանտի: 5. «Բեասի» և «Բենեդիկտ» կոմիկական օպերայի հեղինակը: 6. Զրամբար ԼՂՀ-ում: 7. Թասուն Շուշույում, որը բացվել է Մուրացանի «Ռուզան» ներկայացմամբ: 8. Հերոսիկ Մուրադուկյանի «Խաթաբալայում»: 12. Հայ բանաստեղծուհի: 16. Հայ դեռստան: 17. Հայ բեմականի: 18. Հոռոմեական դիցաբանության հիմնական հերոսներից: 19. Հերոսիկ «Ամենամբ ճանաչում եմ» կինոնկարում: 20. Հայկական «01-99» կինոնկարի հերոսներից: 21. Արվեստի աշխարհի, հոգևորների գործերի հրատարակող, հովանավորող: 22. Եվրոպայի ամենամեծ թերթը, անվան այս ձևը առաջին անգամ հիշատակվում է 1 դ. հռոմեացի գիտնականների երկերում: 28. Բաղա՛վ Լիբանանում, գտնվում է Բեմայի հովտում: 29. Հայկական ազգանուն: 33. Գեո Չիմաստանում, Ամուրի վտակ: 34. Այն վայրը, որտեղ աղբիլ են իրերը: 35. Մասբուր: 36. Ուրմիա լճի այլ անվանումը: 37. Կարագյուրների ներքին մասը գեղազարդ ծոց: 38. Հայ սովետական նկարիչ («Մեր Սեանը», «Ուսանողուհիներ»):

Հորիզոնական 1. Բաղա՛վ Միջին Ասիայում: 6. Միաժամանակյա բարձրանություն: 9. Իսլամի ֆիզիկոս, աստղագետ (1564-1642): 10. Արվեստի գործերի ցուցադրության վայր: 11. Հին աշխարհի մակուրային և զիսական կենսոն-աղա՛վ զգիտություն: 13. Արաբից ղեղամիջոց: 14. Հռոմեացի դասա՛բան, գրող, հեղինակ, «Ամենամբ» դասական աշխատության հեղինակը: 15. Աստվածա՛նշում հիշատակվող վայր: 22. Արաբի սննդամթերքի աշխարհային: 23. Հերոսիկ «Հարսնացուն հյուսիսից» կինոնկարում: 24. Գործող անձ: 25. Կուրա՛կ Լուսինայի «Սեդանգ» մրցաբա՛վանում անցկացված «Ֆորմուլա-1» դասի մեծանների աշխարհի առաջնության հաղթող աշխարհի չեմպիոն: 26. Երուսաղեմ լուսի գնացած հիշատակ: 30. Կարճ, զվարճալի, սրամիտ դասավոր: 31. Օձի թուլից դասա՛ված զավանդիչ ղեղամիջոց: 32. Պորտուգալացի ծովագնաց: 33. Բուրգոնցի հնագույն գործիչ: 37. Մուսկոլյան հայտնի բան-ամրոց: 39. Անգլիայի ֆուտբոլի թիմ: 40. Թուրքական ֆուտբոլի թիմ: 41. Սոցիալական վաս կիսակից առաջացած հիվանդություն: 42. Բաղա՛վ աշխարհը «Աստուծոցի Դավիթ» երգում: 43. Հոռոմեացի ստեղծագործություն: 44. Բաղա՛վ Ֆրանսիայի հարավում, որտեղ իր գյուղատնտեսական գործունեություն է ծավալել հայազգի ժան Ալթընը:

Կազմեց է. ԱԿՏԻՄՅԱՆԸ

Մեկնարկում է գավաթի խաղարկությունը

Հայաստանի գավաթի խաղարկությունը սկսվում է ֆուտբոլային մրցաշարերը: Հիշեցնենք, որ դասավորված մրցանակի համար դասարկված են մտնում առաջնության բարձրագույն խմբի բոլոր 13 մասնակիցները, ինչո՞ք նաև առաջին խմբի 3 թիմերը:

1/8 եզրափակիչ փուլում այսօր կհանդիպեն «Արարատը» (Երևան) և ՖԻՄԱ-ն (Երևան), «Ղարաբաղը» (Երևան) և «Լեռնագործը» (Կաղան), «Կիլիկիան» (Երևան) և «Լոռին» (Վանաձոր), ԵՖԴ-ն (Երևան) և «Շիրակը» (Գյումրի), իսկ վաղը մրցադարձ կմտնեն նաև «Սիլվա» (Առաքան)–ՀՖԴ (Երևան), «Կոսայի» (Արմավիր)–«Չվարթնոց» (Երևան), «Փյունիկ» (Երևան)–«Դինամո-2000» (Երևան), «Բանանց» (Երևան)–«Արախ-Իմոբիլ» (Երևան) զույգերը:

Դեիսի գավաթի 1/4 եզրափակիչ փուլը

Թեիսի աշխարհի տղամարդկանց թիմային ոչ մասնական առաջնությունում Դեիսի գավաթի խաղարկությունում, դասարկված են ութ երկրների հավաքականներ: Այժմ մեկնարկել է հերթական ֆուտբոլային փուլը:

Այս փուլում հանդիպում են Եվրոպա-Ռուսաստան, Բրազիլիա-Ավստրալիա, Եվրոպա-Ֆրանսիա, Հոլանդիա-Գերմանիա զույգերը: Մտապելու է, որ բոլոր չորս մրցախաղերում անգիջում դասարկ կծավալվի: Կիսաեզրափակիչի մասնակիցները հայտնի կդառնան վաղը:

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի դասախանները

Ուղղահայաց 1. Միակամ: 2. Գեոարտ: 3. Անտ: 5. Ախա: 6. Արտուր: 7. Ուղեկալ: 8. Վոլա: 9. Կեռն: 12. Բարի: 13. Բազի: 17. Եվրոպայի: 18. Գեոարտ: 22. Տեպա: 23. Բացալ: 28. Պեդրոս: 29. Հեմի: 30. Սահի: 31. Արաքան: 35. Բալի: 36. Խնձոր: 37. Շեր: 38. Թայսոն: 42. Գոգ: 43. Ազա:

Հորիզոնական 1. Մագնա: 4. Կարասու: 10. Անտոնիո: 11. Բեասի: 14. Արի: 15. Պեդրաբալ: 16. Գոյա: 19. «Բավոն»: 20. Շիրին: 21. Տեկո: 24. Ֆեբր: 25. Բանա: 26. Կիոյա: 27. Կարա: 32. Մեբա: 33. Ռեան: 34. Դագր: 39. Ալոն: 40. «Անդրոմեդա»: 41. Մայա: 44. Բենեդիկտ: 45. Արաքան: 46. Սիլվան: 47. Փասիան:

YEREVAN-PARIS-LYON

SABERATOURS-SEVAN

ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻՍ-ԼԻՈՆ

Ավիատոներ և տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեան»

ճանփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիատոներ Երևանից ուղիղ չվերթերով

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS AZERBAIJAN AIRLINES

Տրանզիտ հաղաներով ցանկացած ուղղությամբ և ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Չեզ կղիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը և կողմը շեք բոլոր հոգսերը:

- Գնացքի տուր Եվրոպայում
- Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում և արևմտահայաստանում
- Բժշկական առաջնություն

375010, Բ. Երևան, Կարդանց 10

Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30

E-mail: sabera@arminco.com

ONIX «ՕՆԻՔՍ»
 ընկերություն
 առաջարկում է
 «Կառուցել միասին»

Կառավարական սկզբունքով սրածախում է շինարարական կադրեր (сборщики), ցանկացած կառույցի համար ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց:
 Իրականացնում է նախագծային և շինարարական ինժեներինգ:
 Միջնորդային ծառայություններ շինարարությունում:
 Հասցեն Արցախի 55,
 հեռ. 47-46-12, 57-19-51,
 40-52-80.

ԼԻՆԳՎԱՏՈՐՈՒՄ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ/ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ

ԱՐԿԱՑՎԱԾ ԴԱՍԵՆՔԱՅ ԵՎ ԵՆԴԱՆՈՒ ԴԱՍԵՆՔԱՅ ՊՊՐՈԳՐԱՆՆԵՐԻ ԿԱԴՐ

Օֆսիսային համալսարանում և Ֆրանսիայում մշակված կոմունիկացիոն մեթոդներ
 Դասավանդման բարձր որակ, բոլորի համար մասշեյի գներ

Կենտրոնը գործում է Ֆրանսիայի դեսպանատան համագործակցությամբ
 Հասցեն՝ Հանրապետության հրադարակ, Արմինյոյունների կոնֆեդերացիա, 2-րդ մասնաշենք, 42 սեն.
 Հեռ. 52-04-01, 58-01-02

For Your Internal News of Armenia
 Log on to www.azg.am
 In English, Russian, Armenian and Turkish

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՍՏՎԱԾԱՇՉԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

առաջարկում է «Նոր Կտակարանի» նոր, բեղ հրատարակություն, ընդամենը 1700 քվադրված օրինակով: Նաև հասուկ հրատարակություն մկրտության և դասկադրության ասվածահաճո առիթներով նվիրելու համար:
 Գրայնամոթի հասցեն՝ Խորենացի 43, «Այրարատ» կինոթատրոնի հարեանությունը, հեռախոս 56-42-22

ՀԱՅ 1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական օրգանի հանրապետական օտար, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որոշ կամավորական մասնակցելու արհասահմանում և Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) շրջադասում, կամավորականի անդամավճար և ուղեվարձի վճարման հնարավորություն
 Դիմումներն ընդունվում են հետևյալ հասցեով՝
 Կոյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

սպորտական նյութերի վաճառք

ՓՐԻՆՏԻՆՖՈ

Մեն առաջարկում ենք հոլանդական VANSON ֆիրմայի բարձրակարգ սպորտական ներկեր, լալեր իտալական IMAF ֆիրմայի օֆսեր քիթեր, ռեզիններ և ֆիմիկասներ ամերիկյան GBC ֆիրմայի լամինացիոն դոկիմենտային թաղանթներ իտալական FEDRIGONI ֆիրմայի քրթեր

Երևան, Պ. Սևակի #13/2, Հեռ՝ (3741) 245591, Ֆախս՝ (3741) 151632

NGO STRENGTHENING PROGRAM
 World Learning/Armenia
ՀԿ ՀՉՈՐԱԳՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
 Համաշխարհային ուսուցում/Հայաստան

«Համաշխարհային ուսուցում» կազմակերպության հասարակական կազմակերպությունների հզորացման ծրագիրը փնտրում է հայկական հասարակական կազմակերպություններ (ՀԿ), որոնք հետաքրքրվում են արհասայնում մարդու իրավունքների և կանանց հիմնահարցերի բնագավառում ԵՊՀ-ի ղեկավարության հարցում: Միացյալ Նահանգների միջազգային զարգացման գործակալության ԱՄՍԶ (USAID) կողմից ֆինանսավորվող ՀԿ հզորացման չորսամյա ծրագիրը աշխատում է Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում գործող հայկական հասարակական կազմակերպությունների հետ:
 Որոշ Ծրագրի մի մաս «Համաշխարհային ուսուցում»-ը փնտրում է այնպիսի հասարակական կազմակերպություններ, որոնք հետաքրքրվում են կամ փորձ ունեն Հայաստանում մարդու իրավունքների գծով ԵՊՀ-ի ղեկավարությանը և կանանց հիմնահարցերով, հասկապես հետևյալ բնագավառներում:

- ԵՊՀ-ի ղեկավարության բարձրացումը, օրենքների բարեփոխման համար
- Բարձրացումը, որ կդառնա կանանց ՀԿ-ների ղեկավարության կողմից հանրապետություններին համաձայն հասնելու համար
- Հանրային կրթությունը և իրավաբանությունը խթանող բարձրացումներ, որոնք նպաստում են որոշակի օրենքների, ֆալաֆալանության, ընթացակարգերի բարեփոխումներին՝ շեղական, արածաճարանային և կենտրոնական կառավարման մակարդակով:

Այդ հասարակական կազմակերպություններին հնարավորություն կընձեռնվի դիմելու դրամաբնորհ ստանալու համար: Այս փուլում ծրագրի առաջարկներ չեն ընդունվում: Վերոհիշյալ ծրագրի ղեկավարներին համադասախանցելու համար մինչև ս. ք. ապրիլի 9-ը կարելի է ստանալ լրացուցիչ տեղեկատվություն հետևյալ հասցեով:
 Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան-24, Մոսկովյան փող. 1
 ԵՊՀ-ի ղեկավարության դրամաբնորհներ
 ՀԿ հզորացման ծրագիր
 Համաշխարհային ուսուցում
 հեռ. 582620, 520851
www.worldlearning.am

ASHB ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մ/ք ապրիլի 4-ից Արդիբեյրանի «Ասդիկ» մասնաճյուղը դարձնում է գործունեությունը: Մասնաճյուղի հաճախողների ֆինանսահաճադահական, վարկային և այլ սիդի փաստաթղթերը տեղափոխվում են Արդիբեյրանի Արաբկիրի մասնաճյուղ: Խնդրում ենք «Ասդիկ» մասնաճյուղում սղասարկվող հաճախողներին ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց փոխարարած դարձավորությունները և բանկային սղասարկման հարցերը լուծելու համար ներկայանալ Արդիբեյրանի Արաբկիրի մասնաճյուղ:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ

1957 թվականից Աջափնյալ համայնում իր դրներն է բացել Միգրյանի անվան թիվ 5 երաճակալի դրոցը: Արգեն չորս աստնամակից ավելի է ինչ իրենց երաճակալի կրթությունն են ստանում մեր երեխաները մեր վաղվա երաճակալները, գործիավորողները և, ինչո՞ւ չէ, նաև այն երեխաները, որոնք թեկուզ չեն արունակում իրենց ուսումը երաճակալի բուհում, սակայն մեծանում են կիրք և միտանի մարդիկ: Չորս տարի է ինչ դրոցը տնօրնում է երեսուն տարվա ԵՊՀ-ի ԵՊՀ-ի մարզիկային Արաբկիրի Արաբկիրը, որը ջանք ու եռանդ չի խնայում երաճակալի դրոցի մակարդակը բարձր հիմնի վրա դադելու համար: Այս չորս տարիների ընթացքում դրոցը ավելի է կերտարանափոխվել ու զեղեցկացել: Վերանորոգվել և ավելացվել են մի հանի նոր դասասենյակներ: Բոլոր դասարանները կահավորված են անհրաճեճ գույնով: Դրոցի տնօրնը անձախախտելի ու անմնացողը նվիրումով վերաբերվում քն ուսուցիչներին, և քն աճակներին: Այս դրոցում աշխատում է մոտ 80 մանկավարժ, սովորում մոտ հինգ հարյուր աճակներ:

Այսօր ապրիլի 7-ը է Մայրության ու զեղեցկության տոնը: Մենք դրոցի մի խումբ ծնողներ, ԵՊՀ-ի ԵՊՀ-ում ենք կրթության բոլոր կանանց, ցանկանում ֆալ առողջություն, սեր և զեղեցկություն: Հայտնում ենք մեր երաճակալի դրոցը այս դիվար օրերին կրթությանը ԵՊՀ-ի ղեկավարներին հանձնել տնօրն Լիլյա Մարգարյանի:
Մի խումբ ծնողներ

«ՆԱՄԱԿԱՆԻՑ» ՊՓԲԸ
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՅՈՒՅԹ

«Նամականից» ՊՓԲԸ հայտարարում է փոսային նամականիցների դիզայնի մրցույթ հետևյալ թեմաներով:

- Լեզվի եվրոպական տարի
- Հայաստանում առաջին ուղիտեղադրման 75-ամյակը

Մրցույթին մասնակցողները կարող են ծանոթանալ դայնաներին Մաճսնցի 43 հասցեում, հեռ. 56-93-34 աշխատանքային օրերին, ժամը 15:00-18:00, և իրենց աշխատանքները ներկայացնել «Նամականից» ՊՓԲԸ՝ Երևան, Մարյան 22 կամ Մաճսնցի 43 հասցեներով մինչև ս. ք. մայիսի 30-ը, ժամը 18:00:

arics
 52-56-33

Internet

Չեր քրանը և գրասենյակում
 Երևան, Մարյան 22.

R&V
 Comfort

Եվրոպական, դարսկական ԵՊՀ-այուք, երեստասման սալիկներ, սանտեխնիկա, լինոլեում:

Նախագծային և ԵՊՀ-արարական աշխատանքներ:

Комитаса 51	23-84-50
Комитаса 30	28-31-08
Կիեյան 2	22-60-88
Օրբելի 65	22-64-98

Спортивно оздоровительный центр ГАРМОНИЯ

Спортзал, аэробика, шейпинг, оздоровительная гимнастика, танцевальная группа,
Массаж (спортивный, лечебный), Коррекция фигуры, Спортивная сауна (температура гарантирована)
 Электростимуляция (коррекция фигуры и лечение целлюлита) французский аппарат "Bodiform" (8 эл. накладок)
 Косметолог, эпиляция
 Адрес: Лалаянц 47а (Ин Ереванцу), тел. 537501, с 9.00 до 24.00

Խոմբակային և անհասակալ տուրեր

Ֆրանսիա, Գոլանդիա, Գերմանիա, Ավստրիա, Իսպանիա, Իտալիա, Գոլանդիա, Անգլիա, Ճապոնիա, Չինաստան, Սեֆիկա, Թաիլանդ, Բուլղարիա, Չեխիա, Կիոթոս, Մալթա, Եգիպտոս, Սիրիա, Իրան, Միացյալ Արաբական Եմիրություններ և այլ երկրներ:
 Հասցեն՝ Մաճսնցի դ. 42, թիվ 3 («Կակսոս» ռեստորանի հարեանությունը), հեռ. 58-57-57, 56-13-84, ֆախս՝ 56-13-84, E-mail: alo@arminco.com www.alotravel.i.am

ԱՅՐԵՍ/ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ Կողմից կազմակերպած ԿԵԳԵՐՈՐԴ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԸ

Ցանկանում են սովորել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում: Գիտե՞՞ք ինչդես անել դա:
 Այս հարցերի դասասխանները զսնելու համար Այրես կազմակերպությունը հրավիրում է հետաքրքրվող անձանց այցելել **ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ**: Հայաստանում զսնվող ամերիկյան տարբեր կազմակերպությունների և գործակալությունների ներկայացուցիչներ կներկայացնեն Հայաստանում վարվող ԱՄՆ-ում ուսման հետ կապված փոխանակման ծրագրերը: Ցուցահանդեսի ընթացքում դուք հնարավորություն կունենաք մասնակցել ամերիկյան կրթական հաստատություններում ուսանելու հնարավորությունների վերաբերյալ դասախոսություններին, տեսաֆիլմերի ցուցադրմանը, հանդիպել ԱՄՆ-ում ուսանած հայ ուսանողներին հետ

Երբ Ապրիլի 20-ին, ժամը 10:00-ից մինչև 18:00-ը Որե՞ն Հայաստանի Երեսարարության Միության ԵՊՀ-ում Բաղրամյան 17, 375019 Երևան, Հայաստան Հեռ՝ (3741) 563781, 526531

Armineo Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սոճարանում: Խանդյան 50: Հեռ. 575823: